

ÖZBEK DİLİNDE DEĞER TÜRLERİ HAKKINDA

Saodat Mukhamedova
Taşkent Devlet Özbek Dili ve Edebiyatı Üniversitesi
Özbekistan Cumhuriyeti
doctor of philological sciences, professor

Özet

Bu çalışma Özbek dilinde değerlik türlerini incelemektedir. Fiil - yüklem, iletişim talebi üzerine değerlik temelinde, semantiğini oluşturan seme'leri gerçekleştirerek faillerini kabul eder. Belirli bir değere sahip bir eyleyen, cümlenin belirli bir üyesi olarak kabul edilir. Bu nedenle değerlik, gramer ve kelime dağarcığı, sözdizimi ve semantiğin kesişimidir. Bu nedenle iki açıdan ele alınır, semantik değerlik ve söz dizimsel değerlik olmak üzere iki türe ayrılarak incelenir. Ancak Özbek dilinde başka değerlik türleri de vardır, çünkü diğer Türk dilleri gibi sondan eklemeli bir dil olan Özbek dilinin kendine özgü bir yapısı ve anlamı vardır.

Anahtar Sözcükler: değerlik, anlambilim, uygunluk, eyleyen, yüklem, cümle modeli, anlamsal değerlik, sözdizimsel değerlik, bir kelimenin gramer biçiminin değerliliği, dolayımı değerlik.